דירוג מעלה 2009

קורס מנהלי אחריות חברתית

STANDARD
&POOR'S
Maalot

דירוג מעלה 09

מעלה
maala

תוכן המפגש

- למה צריך דירוג עסקי לנושא האחריות החברתית ?
- מבנה דירוג מעלה
- פרקי דירוג מעלה

דירוג מעלה 2008 | מנוף ניהולי וכלכלי

- **מיפוי ומדידה של איכות ניהול האחריות התאגידית בהשוואה לחברות המובילות בסקטור ובמשק**
  - כל חברה מקבלת משוב על הדירוג - ניתן להזמין ציונים מפורטים ככלי לניהול איכות
  - משמש לניתוח לדירוג אשראי והמלצות השקעה
  - מפורסם בהרחבה באמצעי התקשורת ובחוברת הדירוג
  - מוכר ע"י האו"ם כ"כרטיס כניסה" ל-GLOBAL COMPACT
- כניסה לדירוג מהווה כלי לשיפור אחריות תאגידית

דירוג מעלה 2008 | מובילים אחריות

60 חברות

=

134,700 עובדים

+

200,000,000 ₪ מחזור מצרפי

=

41% מהתוצר העסקי בישראל

13% עלייה במספר החברות המשתתפות בדירוג

מקור: נתוני בנק ישראל

דירוג מעלה 2009 | פרקים

נושא	ניקוד	הערות
אתיקה בעסקים	21	
זכויות אדם וסביבת עבודה	21	
מעורבות בקהילה	21	
איכות סביבה	22	ניקוד פנימי משתנה בהתאם לסקטור
ממשל תאגידי	15	פרק בחירה לחברות פרטיות, ממשלתיות ונסחרות בחו"ל
סה"כ	**100** נק'	

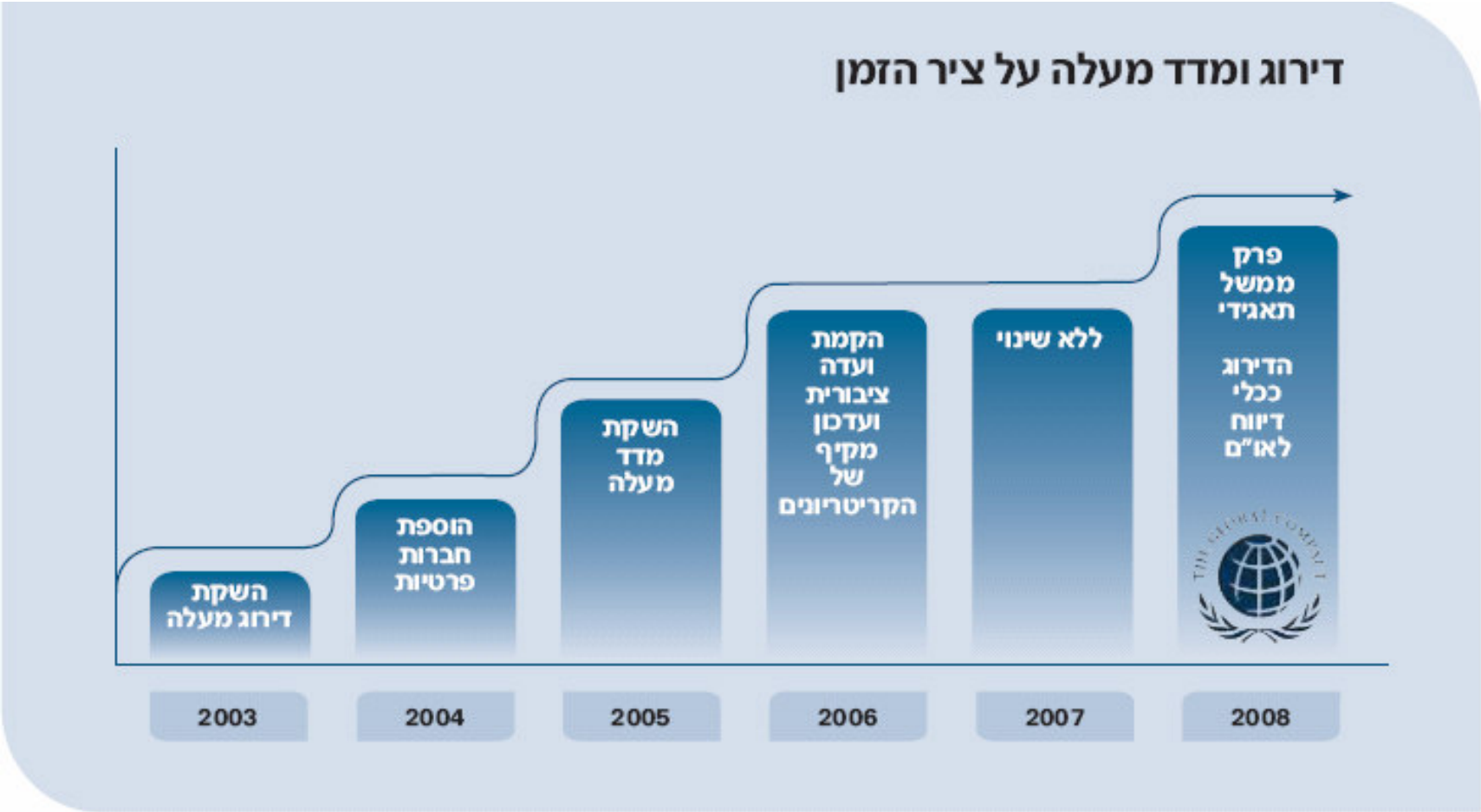
דירוג ומדד מעלה על ציר הזמן
השקת דירוג מעלה
הוספת חברות פרטיות
השקת מדד מעלה
הקמת ועדה ציבורית ועדכון מקיף של הקריטריונים
ללא שינוי
פרק ממשל תאגידי
הדירוג ככלי דיווח לאו"ם
2003
2004
2005
2006
2007
2008

חברי הוועדה הציבורית לעדכון דירוג ומדד מעלה

רועי ורמוס – יו"ר הוועדה הציבורית

ד"ר עלי בוקשפן יו"ר וועדת ממשל תאגידי ואתיקה
אהובה ינאי יו"ר וועדת מעורבות בקהילה
עו"ד אלונה שפר-קארו יו"ר וועדת איכות סביבה
עו"ד אורנה ליין יו"ר וועדת סביבת עבודה וזכויות אדם

אלה אלקלעי
יעקב בורק
ד"ר מיכל גל
ד"ר מיקי הרן
אבי זאבי
פרופ' אסא כשר
פרופ' בני לאוטרבך
רונן מלניק
ד"ר רות פלאטו שנער
שרי נוריאל
עו"ד אורי סלונים
אבי ערמוני
ארני פטרושקה
ד"ר דינה פלדמן
ד"ר אורן פרז
נגה קינן
ניר קנטור
משה רונן
יהודה שגב
גליה שגיא

שותפים בוועדה הציבורית לעדכון דירוג ומדד מעלה

נציגי החברות המובילות בדירוג 2008

דוד אבנר – מנכ"ל פרטנר תקשורת
מייק אבנר – יועץ משפטי וסגן נשיא, שטראוס גרופ
רן בוקשפן – מנכ"ל ברן
ליאור בן ארצי – מנכ"ל מי עדן
רונית בן בסט- סמנכ"ל משאבי אנוש ומנהל , סלקום
דוד ברלב – ראש מערך משאבי אנוש, בנק לאומי
אמנון גדעון – סמנכ"ל משאבי אנוש, בנק דיסקונט
יהודה פורת – סגן נשיא למשאבי אנוש, מוטורולה ישראל
דורון קלאוזנר – מנהל חטיבה למשאבי אנוש, בנק הפועלים
גזי קפלן - מנכ"ל אסם
מוטי קרן - יו"ר ומנכ"ל יוניליוור ישראל

דירוג מעלה - שותפים

- S&P Maalot–תפעול
- מקינזי - מודל חישובי
- ארנסט & יאנג - ביקורת
- הבורסה לניירות ערך - חישוב המדד

תנאי סף לדירוג מעלה

- חברות הנסחרות במדד ת"א 100 (2008-2009)
- מחזור הכנסות או הון עצמי מעל 400 מיליון ₪ בשנת 2007 עפ"י נתוני Dun & Bradstreet(D&B) בתחומים:
  - קבוצות בנקאיות וקבוצות אחזקה והשקעה
  - חברות תעשיה, חברות מסחר ושירותים,
  - בנקים מסחריים, חברות ביטוח
  - בתי השקעה בעלי תיק השקעות גבוה מ3 מיליארד ₪.
  - חברות בניה, נדל"ן, הנדסה ותכנון
- חברות שדורגו ב – 2008 או חברות המצהירות על מחזור מעל 400M ₪

תנאי סף למדד מעלה

- 20 החברות הציבוריות המובילות בדירוג מעלה, העומדות בתנאי הסף של מדד ת"א 100, נסחרות במדד מעלה בבורסה לניירות ערך בת"א

דירוג 2008 | חברות פרטיות

חברות פרטיות, ממשלתיות, נסחרות בחו"ל – לפי סדר א"ב

	שם החברה לפי סדר א"ב	סקטור	סה"כ אתיקה בעסקים	סה"כ זכויות אדם וסביבת עבודה	סה"כ מעורבות בקהילה	סה"כ איכות סביבה	סה"כ ממשל תאגידי
פלטינה	אינטל ישראל	סמיקונדקטור	10	8	10	10	פרק רשות
	יוניליוור ישראל	מזון ומשקאות	10	8	7	10	פרק רשות
	מוטורולה ישראל	מערכות תקשורת	10	8	6	10	פרק רשות
	▲ רפאל	מערכות בטחוניות	10	8	10	10	10
	* Procter & Gamble ישראל	מוצרי צריכה	10	8	9	9	פרק רשות
זהב	אפלייד מטריאלס ישראל	מערכות תקשורת	8	6	7	10	פרק רשות
	היולט פקארד (HP)	מחשבים מע' אלקט'	10	7	5	10	פרק רשות
	▲ מיקרוסופט ישראל	מחשבים ותכנה	10	7	10	7	פרק רשות
	* סאנדיסק ישראל	מערכות תקשורת	9	7	5	10	פרק רשות
	קבוצת החברה המרכזית לייצור משקאות קלים	מזון ומשקאות	7	8	9	10	פרק רשות
כסף	אי.סי.איי טלקום	מערכות תקשורת	6	7	3	8	פרק רשות
	אלתא מערכות	מערכות בטחוניות	10	7	5	7	3
	* דרך ארץ	תשתיות	8	6	5	6	פרק רשות
	הום סנטר	קמעונאות	2	4	2	3	4
	זוגלובק	מזון ומשקאות	4	9	6	4	פרק רשות
	* כרמל אולפינים	כימיה	7	7	5	7	2
	נטפים	מערכות השקיה	8	7	5	7	4
	* נס טכנולוגיות	מחשבים ותכנה	10	7	4	7	6
	קבוצת מנפאואר	כח-אדם	8	7	3	2	פרק רשות
	KLA Tencor ישראל	מערכות אלקטרוניות	8	7	3	9	פרק רשות
	* NDS טכנולוגיות ישראל	מערכות תקשורת	8	7	3	9	פרק רשות

מפתח הניקוד

ציון 10 95% – 100%	ציון 8 80% – 90%	ציון 6 60% – 70%	ציון 4 40% – 50%	ציון 2 20% – 30%
ציון 9 90% – 95%	ציון 7 70% – 80%	ציון 5 50% – 60%	ציון 3 30% – 40%	ציון 1 0% – 20%

* חברה חדשה בדירוג
▲ עליה בדירוג

דירוג 2008 | חברות ציבוריות (דירוג בסיס)

חברות ציבוריות – לפי סדר א"ב

	שם החברה לפי סדר א"ב	סקטור	סה"כ אתיקה בעסקים	סה"כ זכויות אדם וסביבת עבודה	סה"כ מעורבות בקהילה	סה"כ איכות סביבה	סה"כ ממשל תאגידי
col	אי.בי.אי בית השקעות	ביטוח ופיננסים	2	5	4	5	5
	איתוראן איתור ושליטה	שרותים עסקיים	5	6	4	3	4
	* אל–רוב ישראל	נדל"ן	7	6	2	1	4
	אלוני חץ נכסים והשקעות	נדל"ן	1	4	4	1	4
	אלרון תעשיה אלקטרונית	אלקטרוניקה	6	4	7	3	5
	אקסלנס נשואה	ביטוח ופיננסים	5	5	3	2	4
	בנק אגוד	בנקאות	1	7	1	1	5
	* גיוון אימג'ינג	ביו–טק	8	5	2	1	4
	* דלק ישראל	אנרגיה	4	3	1	1	5
	* הוט	תקשורת	8	6	2	1	3
	הפניקס אחזקות	ביטוח ופיננסים	9	4	4	4	5
	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים	ביטוח ופיננסים	9	4	2	8	2
	כלכלית ירושלים	נדל"ן	4	7	5	1	3
	* סרגון נטוורקס	מערכות תקשורת	8	6	1	8	5
	על–בד משואות יצחק	מוצרי נייר	1	7	3	3	3
	פלסאון תעשיות	פלסטיק	1	9	4	7	4
	קבוצת כלל ביטוח פנסיה ופיננסיים	ביטוח ופיננסים	7	7	7	2	3
	תעשיות מלח לישראל	כרייה	1	5	3	3	5
	012 smile תקשורת	תקשורת	8	6	3	2	4

מפתח הניקוד

ציון 10 95% – 100%	ציון 8 80% – 90%	ציון 6 60% – 70%	ציון 4 40% – 50%	ציון 2 20% – 30%
ציון 9 90% – 95%	ציון 7 70% – 80%	ציון 5 50% – 60%	ציון 3 30% – 40%	ציון 1 0% – 20%

* חברה חדשה בדירוג
▲ עליה בדירוג

חברות ציבוריות – לפי סדר א"ב

שם החברה לפי סדר א"ב	סקטור	סה"כ אתיקה בעסקים	סה"כ זכויות אדם וסביבת עבודה	סה"כ מעורבות בקהילה	סה"כ איכות סביבה	סה"כ ממשל תאגידי
אלביט מערכות	מערכות ביטחוניות	10	7	7	10	7
בנק דיסקונט	בנקאות	10	9	6	6	9
בנק הפועלים	בנקאות	10	10	8	10	8
בנק לאומי	בנקאות	10	8	5	10	7
▲ טבע תעשיות פרמצבטיות	פרמצבטיקה	10	6	6	9	7
▲ סלקום	תקשורת	10	8	5	10	6
▲ פרטנר תקשורת	תקשורת	10	8	5	10	7
קבוצת אסם	מזון ומשקאות	10	8	7	9	3
קבוצת ברן	ייעוץ הנדסי	10	7	9	10	8
שטראוס גרופ	מזון ומשקאות	9	8	7	10	7
אודיוקודס	מערכות תקשורת	9	4	5	8	5
אורמת תעשיות	אנרגיה	9	4	2	10	5
▲ אלוריון	מערכות תקשורת	10	6	8	7	3
גזית גלוב	נדל"ן	10	7	2	10	6
▲ דלתא גליל	טקסטיל	9	6	1	9	5
חברת מבני תעשיה	נדל"ן	6	4	10	6	3
מי עדן ישראל	מזון ומשקאות	9	8	4	10	5
נייס מערכות	מערכות תקשורת	8	6	3	10	6
▲ רבוע כחול ישראל	קמעונאות	8	8	8	4	6
רשת מלונות ישרוטל	מלונאות	10	7	8	3	3

מפתח הניקוד

ציון 10 95% – 100%	ציון 8 80% – 90%	ציון 6 60% – 70%	ציון 4 40% – 50%	ציון 2 20% – 30%
ציון 9 90% – 95%	ציון 7 70% – 80%	ציון 5 50% – 60%	ציון 3 30% – 40%	ציון 1 0% – 20%

* חברה חדשה בדירוג
▲ עליה בדירוג

מבנה פרק אתיקה בעסקים

- **קוד אתי** – 9 נקודות
  שאלת סף בנושא קיום קוד, נושאי הקוד

- **תכנית אתיקה אפקטיבית פנימית -** 12 נקודות
  מינוי ממונה מדרג בכיר
  קיום נוהל לבחינת רמת אתיקה אישית
  קיום תכנית הדרכה המבוצעת בפועל
  קיום מנגנון לדיווח על חריגות
  מדיניות מנוסחת המעודדת התנהגות בהתאם לתכנית
  מנגנון לנקיטת אמצעים לניהול חריגות
  בדיקת אפקטיביות התכנית

פרק אתיקה בעסקים

- **שאלה 2.ו** "האם קיימת בחברה **מדיניות מנוסחת המעודדת** התנהגות בהתאם לתוכנית האתיקה, לרבות התחשבות ברמת האתיקה האישית של עובדים בעת **מתן הערכה ומשוב** ואזכור חיובי **בתקשורת הפנימית** של הארגון? "

דוגמא לנוהל המזכה בניקוד:

התייחסות כתובה לנושא עמידה בכללי אתיקה בטופס הערכת העובד

- **שאלה 2.ח** "האם התקיימה בשנתיים האחרונות בדיקה של **אפקטיביות תוכנית האתיקה** והסיכונים להפרת הקוד האתי/החוק?

דוגמא לכלי מדידה רלבנטיים:

•מדידה רב שנתית של אחוז העובדים שטופל בגלל בעיות אתיות
•אחוז העובדים שהצריך טיפול עקב עניני אתיקה בתחום "האפור"
•מספר הממצאים ו\או חומרתם הנוגעים לאתיקה שנמצאו בביקורת

מבנה פרק זכויות אדם וסביבת עבודה

- **זכויות אדם** - שאלת סף בנושא קיום חוקי יסוד

- **סביבת עבודה הוגנת** – 12 נקודות
הודעה בכתב על תנאי העסקה, מינוי ממונה בטיחות
אפשרות התארגנות עובדים
מניעת הטרדה מינית
שמירה על חוקי מגן, הקפדה על תנאי שכר
בדיקה פרואקטיבית לגבי עמידת קבלנים בחוקי עבודה

- **סביבת עבודה מתקדמת** – 9 נקודות
אחוז נשים בהנהלה
עידוד גיוס עובדים מקבוצות מיעוט, מינוי רכז נגישות
ביצוע סקר שביעות רצון עובדים, פיתוח הון אנושי

פרק זכויות אדם וסביבת עבודה

- **שאלה 4.ד** "האם החברה מקיימת את הנהלים הבאים **למניעת הטרדה מינית: תקנון על-פי חוק, ממונה לנושא המתאים למילוי התפקיד, אשר עבר הכשרה מקצועית, שיתוף כלל העובדים בפעולות הדרכה"**

"פעולות הדרכה" – כל דרך הדרכה שיטתית, לרבות הרצאות וחלוקת חוזרי מידע

"שנתיים אחרונות" – 2007 ואילך

- **שאלה 1.ו.4** "האם התבצעה בשנתיים האחרונות בדיקה המוודאת **כי כל קבלני המשנה של החברה, לרבות קבלני כח אדם, מקפידים על עמידה בחוקי העבודה"**

"חוקי עבודה" - לרבות חוקי המגן הקובעים את זכויות היסוד של העובד כפי שמפורטים בסעיף 4.ה

פרק זכויות אדם וסביבת עבודה

- **שאלה 1.ב.5** "האם **עידוד גיוס עובדים ממגזרי מיעוטים** נכלל במדיניות הגיוס של החברה"

דוגמא למנגנון עידוד המזכה בניקוד:
פרסום מודעות דרושים באמצעי תקשורת הפונים למגזרי מיעוטים

- **שאלה 2.ג.2/5.ב.5** "מהו האחוז הידוע של עובדי החברה בארץ אשר הנם **בני מיעוטים/אנשים עם מוגבלויות**"

דוגמא למנגנון המאפשר מדידה:
שאלה וולונטרית בטופס הקליטה של עובד חדש

- **שאלה ה.5** "כמה מעובדי החברה קיבלו **הערכה אישית ו/או משוב** בשנת 2008?"

מבנה פרק מעורבות בקהילה

- **תרומה** - 13 נקודות (בארץ ובחו"ל -לפי דוחות כספיים)
  אבסולוטית, יחסית

- **מדיניות השקעה חברתית** - 4 נקודות
  כתיבה, פרסום
  בחינת אפקטיביות
  יישום באמצעות יעדים ומדדים כמותיים

- **התנדבות עובדים** - 4 נקודות (בארץ)
  אחוז מתנדבים, ממוצע שעות התנדבות לעובד לשנה

- **משקל מופחת לתרומה** בחברות ממשלתיות
  וחברות בעלות שולי רווח נמוכים מ-5%

פרק מעורבות בקהילה

- **שאלה 7.ד** "האם מדיניות ההשקעה החברתית כוללת בחינה רב-שנתית של אפקטיביות התרומה/ פרויקט לרבות הבחנה בין **תשומות, תפוקות והשפעות ארוכות טווח"**

"תשומות" – משאבים ישירים, **"תפוקות" –** תוצאות ישירות, **"השפעות ארוכות טווח"–** שיפור במדדים רלבנטיים

פרק מעורבות בקהילה

- **שאלה 6** תרומה אבסולוטית/יחסית

תרומה בכסף - הנתון מתוך הדו"חות הכספיים, לרבות פעילות בחו"ל

תרומה בשווה כסף – תרומה אשר אינה מופיעה בדו"חות הכספיים, כגון עלות התנדבות עובדים

- **שאלה 7.ד** "האם מדיניות ההשקעה החברתית כוללת בחינה רב-שנתית של אפקטיביות לרבות הבחנה בין **תשומות, תפוקות והשפעות ארוכות טווח"**

"תשומות" – משאבים ישירים, **"תפוקות" –** תוצאות ישירות, **"השפעות ארוכות טווח"–** שיפור במדדים רלבנטיים.

- **שאלה 8.ג** "ממוצע שעות התנדבות לעובד **בארץ** לשנה"

מבנה פרק איכות סביבה

השפעה סביבתית לפי ענפים:

- כימיה, פרמצבטיקה, בניה, כריה, אנרגיה, דלק, תחבורה, מוצרי עץ ו/או ניר, סמיקונדקטור
- מזון, טלפוניה, טקסטיל, אלקטרוניקה, חומרה, קמעונאות, מלונאות
- פיננסים,

מבנה הפביטוח, תכנה, כח אדם וניהול, ייעוץ**רק**

- מדיניות – פרסום, תכנים (נוסח נפרד לפיננסים), שאלת רשות בנושא "יזמות ירוקה"
- ניהול, יישום והטמעה
- ביצועים – בסיסיים/ מתקדמים
- שקיפות ודיווח – לענפים הרלבנטיים בלבד
- **הניקוד לסעיפים משתנה בהתאם לענפים השונים**

פרק איכות סביבה

- **שאלה 9.ב:** "האם כוללת המדיניות הסביבתית התייחסות לנושאים הבאים...?"

- בנוסח **לחברות פיננסים** יינתן יותר מחצי מהניקוד בסעיף במידה ומתקיים סינון בעת מתן אשראי בהתאם לשיקולים סביבתיים

דוגמא: בחינת סיכונים סביבתיים בעת החלטה על השקעה בחברה/ פרויקט

- **שאלה 9.ג:** "האם החברה נקטה ביוזמה של פיתוח מוצר או שירות ידידותי לסביבה או בעל השפעה סביבתית פחותה?"

יש לפרט תהליכים ושינויים משמעותיים בתחום זה, האנליסטית הסביבתית תרכז ותעריך את התשובות

פרק איכות סביבה

- **שאלה 10.ב:** תכנית רב שנתית להפחתת מזהמים

יש לסמן יעדי צמצום כמותיים באחוזים

- **שאלה 11:** ביצועים סביבתיים

פיננסים, ביטוח, תכנה, כח אדם, ניהול ויעוץ – ביצועי תיפעול שוטפים שאר החברות – גם ביצועים של תהליכי ייצור

יש למלא נתונים על פני שנתיים, למעט חברות המשתתפות לראשונה

- **שאלה 12:** שקיפות ודיווח סביבתי

רק לענפי הכימיה, פרמצבטיקה, בניה, כריה, אנרגיה, דלק, תחבורה, מוצרי עץ ו/או ניר, סמיקונדקטור.

מבנה פרק ממשל תאגידי

חלק א': הרכב ועבודת הדירקטוריון וועדת הבקורת

- עמידה בהוראות החוק
- עצמאות דירקטוריון והפרדה בין מנכ"ל ויו"ר
- וועדת בקורת
- מדיניות תגמול בכירים
- מדיניות ממשל תאגידי

סה"כ – 10 נקודות

חלק ב': ניהול אחריות חברתית סביבתית בדירקטוריון

- מחויבות דירקטוריון
- פרסום דו"ח ציבורי
- גיוון אנושי בדירקטוריון

סה"כ – 5 נקודות

פרק ממשל תאגידי

- **שאלה 13.א:** עמידה בהוראות החוק - שאלת סף

- **שאלה 13.ב:** אחוז הדירקטורים החיצוניים/ עצמאיים
  - ניקוד מלא לשליש ומעלה, חצי ניקוד אם יותר מ-2 ופחות משליש

- **שאלה 13.ג:** הפרדה בין תפקידי הנהלה ודירקטוריון
  - שלושה סעיפים – ניקוד מלא על תשובה חיובית בשניים לפחות

- **שאלה 13.ד:** הרכב ועבודת ועדת הבקורת/ ועדת המאזן

פרק ממשל תאגידי

- **שאלה 13.ה:** מדיניות תגמול בכירים

ניתן לסמן "כן" בשאלות הרלבנטיות במידה ונקבעו כללים מנחים ע"י הרגולטור

- **שאלה 13.ו:** מדיניות ממשל תאגידי

ניתן לסמן "כן" גם אם יש התייחסות בדו"ח למסמכים מקובלים מלבד המלצות גושן, או להנחיות הרגולטור אם קיימות

פרק ממשל תאגידי

- **שאלה 14.א.1:** קיום וועדה לנושא אחריות חברתית

יישקל מתן ניקוד אם קיימת ועדה לניהול סיכונים השמה דגש על נושאים חברתיים-סביבתיים

- **שאלה 14.א.2:** קיום דיונים בדירקטוריון או בוועדה על אחריות חברתית לדוג'- יישקל מתן ניקוד אם התקיימו דיונים סביב תוצאות דירוג מעלה

- **שאלה 14.ג.1:** ייצוג הולם של קבוצות מיעוט בדירקטוריון

מדיניות כללית ואחוז נשים בדירקטוריון

שוק ה S. R. I

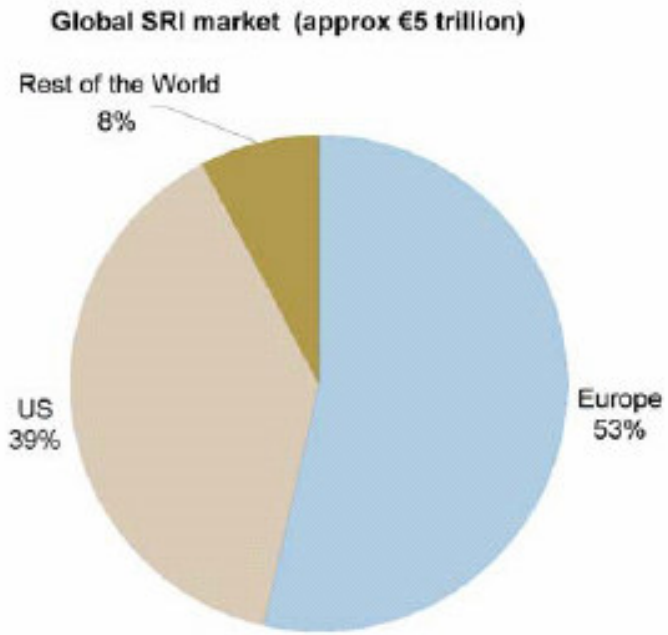

Source: Social Investment Forum, RIAA, SIO, Eurosif, SIF-Japan.

Calvert's Double Diligence™ Research Process

Calvert
INVESTMENTS THAT MAKE A DIFFERENCE

Proposed Investment

Social Analysis

- Corporate Governance & Business Ethics
- Environment
- Product Safety and Impact (including weapons contracting)
- Workplace Relations
- Human Rights
- Indigenous Peoples' Rights
- Community Relations

In-depth Financial Analysis

- Conduct fundamental security analysis
- Seek industry leaders
- Identify profitable companies

Portfolio Decision

✔ Yes

✘ No

Sources of information:

- In-house files
- Public Records (Lexis-Nexis, Literature searches)
- Company Management
- Government and Quasi-Government Regulatory Agencies (EPA, OSHA, DOL, EEOC)
- Advocacy Organizations (Consumer and Labor Groups)
- Non-Government Organizations (NGO's)
- Scientific Institutions (NAS, NAE, NIH, PTO)
- Academic Institutions and Research Organizations
- International Organizations (ILO, UN)

09 דירוג מעלה

דירוג מעלה 2009 – לוח זמנים

- 04.01.2009 – פתיחת השאלון המקוון
- שליחת תזכורות שוטפות במשך תקופת הדירוג
- 23.04.2009 – מועד אחרון להגשת השאלון
- 10.06.2009 – חשיפת דירוג ומדד מעלה 2008
  שליחת משובים
- לאחר החשיפה
  משובים מפורטים (בתשלום)
  דירוגי צללים (לחברות אשר לא ישתתפו בדירוג 09)

תודה בעבור תשומת הלב

elad@maala.org.il

…but Analysts Often Work Qualitatively

Q What are the most important factors you take into account when making your judgement about companies?

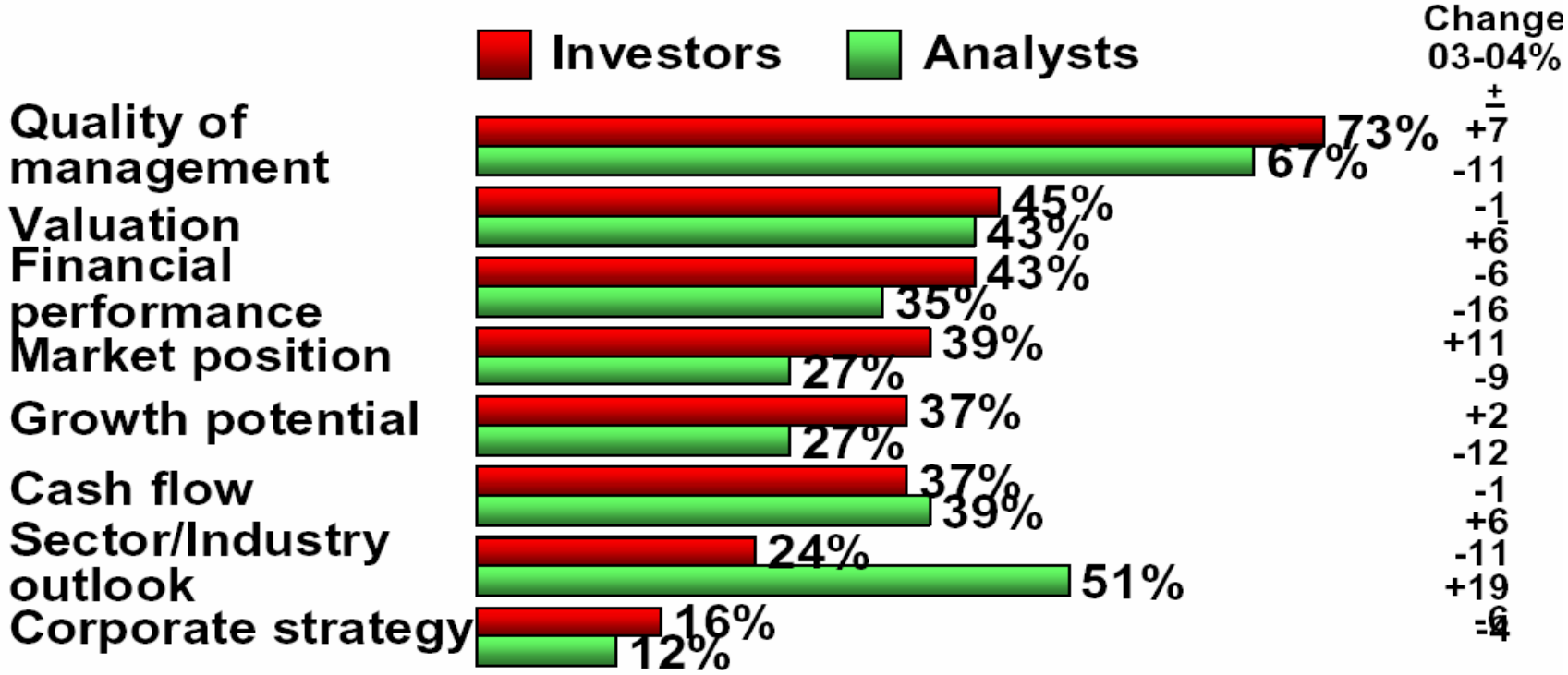
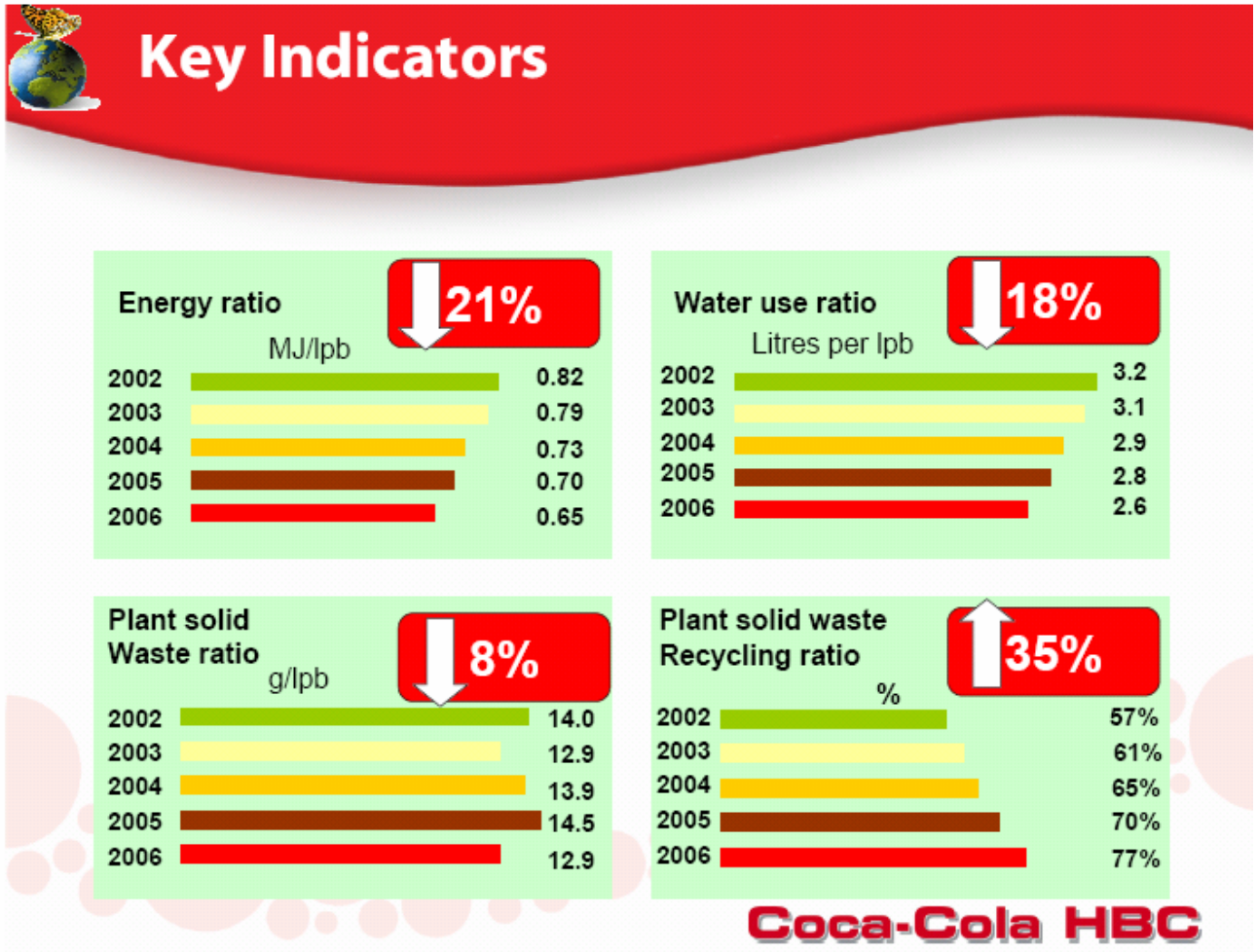
רלבנטיות גוברת בעולם העסקי